novoměstský kurýr

1/2018

ČLÁNKY - INFORMACE - AKTUALITY - NÁZORY- FOTOGRAFIE

Domašín - náves. Foto: J.B.

w w w . n o v o m e s t s k y k u r y r . i n f o

OBSAH:

MAPA REGIONU
OBCE S VAZBOU NA NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ
DOMAŠÍN A DOLY - CO O SOBĚ NAPSALI V ROCE 1939
DOMAŠÍN A DOLY Z INTERNETU
NĚKOLIK MÝCH POSTŘEHŮ
FOTO Z OBCE DOMAŠÍN A DOLY
POHLEDY Z MĚSTA
OD KLADSKÉHO POMEZÍ
INSPIROMAT
ŽERTOVNÉ OBRÁZKY
FOTO NA ZADNÍM LISTU

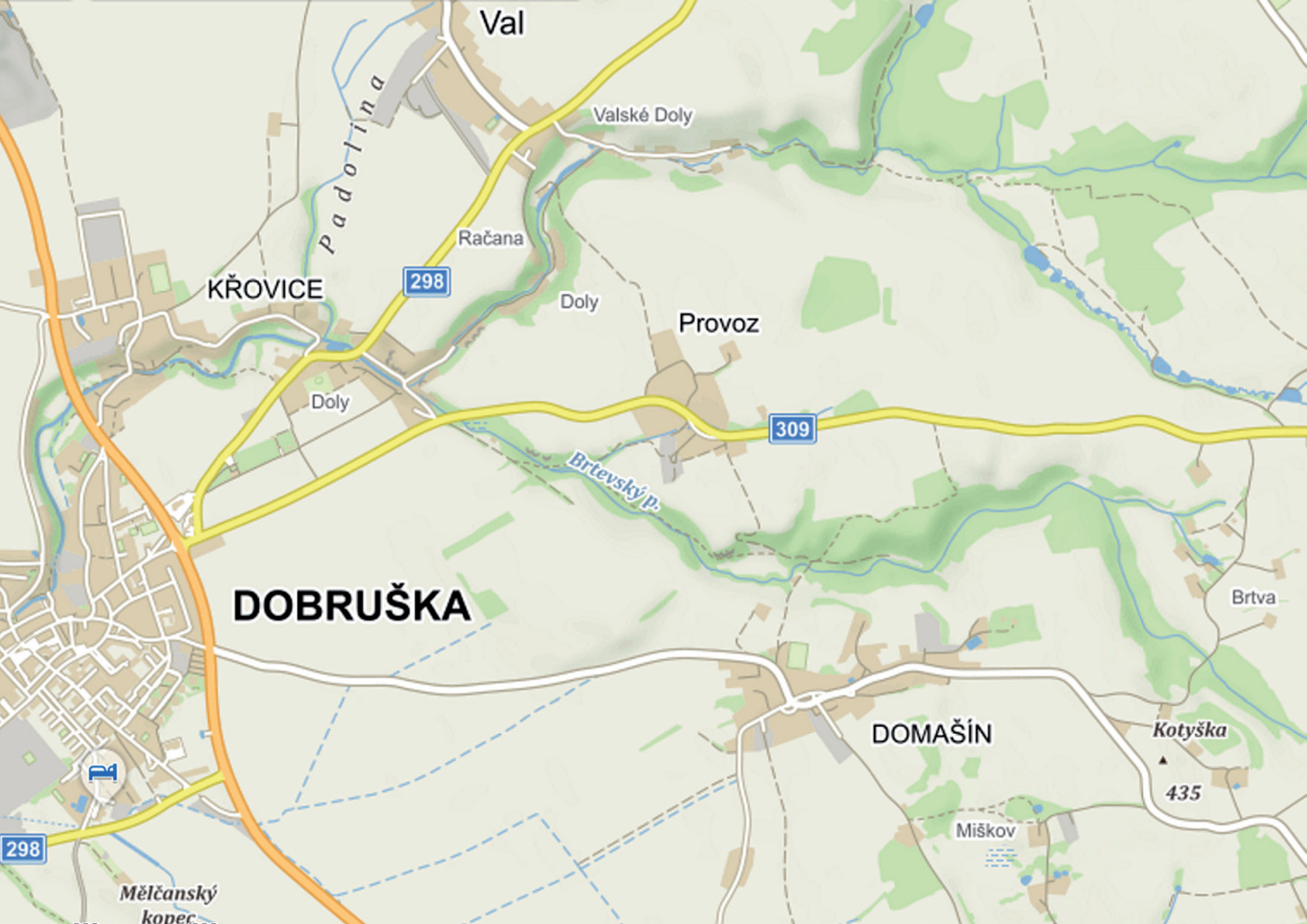
Val
Valské Doly
Padolina
Račana
KŘOVICE
298
Doly
Provoz
Doly
309
Brtevský p.
DOBRUŠKA
Brtva
DOMAŠÍN
Kotyška
435
Miškov
298
Mělčanský
kopec

Obce bývalého okresu Nové Město nad Metují

(Obce seznam stav 1939, přidružení současnost).

Obec	Zahrnuje obce a místa	Novkuryr
Bačetín	Bačetín	05/2015
	Sudín	05/2015
Bílý Újezd	Bílý Újezd	09/2016
	Hroška	09/2016
	Masty	09/2016
	Roudné	09/2016
Bohdašín	Bohdašín	02/2015
	Bydlo	02/2015
	Rokol	02/2015
	Vanovka	02/2015
Bohuslavice	Bohuslavice	06/2014
Bolehošť	Bolehošť	08/2016
	Bolehošťská Lhota	08/2016
	Lipiny	08/2016
Byzhradec	Byzhradec	10/2016
Bystré	Bystré	04/2015
Černčice	Černčice	04/2014
České Meziříčí	České Meziříčí	02/2016
	Skršice	02/2016
	Tošov	02/2016
Deštné v Orlických horách	Deštné v Orl. horách	09/2017
	Jedlová v Orl. horách	09/2017
	Plasnice	09/2017
Dobré	Dobré	06/2017
	Hlinné	06/2017
	Kamenice	06/2017
	Rovné	06/2017
Dobruška	Dobruška	
	Běstviny	11/2015
	Domašín	01/2018
	Doly	01/2018
	Chábory	05/2017
	Křovice	12/2015
	Mělčany	
	Miškov	
	Pulice	
	Spáleniště	
	Studánka	
Dobřany	Dobřany	07/2015
Chlístov	Chlístov	10/2015
Janov	Janov	03/2015
Jestřebí	Jestřebí	09/2013
Jílovice	Jílovice	05/2016
Kounov	Kounov	07/2017
	Hluky	07/2017
	Nedvězí	07/2017
	Rozkoš	07/2017
	Šediviny	07/2017
Králova Lhota	Králova Lhota	04/2016
Křivice	Křivice	11/2017
Ledce	Ledce	07/2016
	Klášter nad Dědinou	07/2016
	Újezdec	07/2016
Libchyně	Libchyně	01/2014
Mezilesí	Mezilesí	02/2014
Mokré	Mokré	02/2017
Nahořany	Nahořany	07/2014
	Dolsko	07/2014
	Městec	07/2014
	Lhota - Doubravice	07/2014
Nové Město nad Metují	Nové Město nad Metují	12/2013, 14
	Krčín	
	Spy	11/2014
	Vrchoviny	10/2014
Nový Hrádek	Nový Hrádek	10/2017
	Dlouhé-Rzy	10/2017
	Doly	10/2017
	Krahulčí	10/2017
Očelice	Očelice	03/2017
	Městec nad Dědinou	03/2017
Ohnišov	Ohnišov	01/2015
	Zákraví	01/2015
Olešnice v Orl. horách	Olešnice v Orl. horách	08/2015
Opočno	Opočno	
	Čánka	01/2017
	Dobříkovec	01/2017
Osečnice	Osečnice	12/2017
	Lomy	12/2017
	Proloh	12/2017
Podbřezí (Skalka)	Podbřezí (Skalka)	05/2017
	Lhota Netřeba	05/2017
	Netřeba	05/2017
	Přímy	05/2017
	Studánka	05/2017
	Škutina	05/2017
Pohoří	Pohoří	01/2016
Provodov-Šonov	Provodov-Šonov	09/2014
	Domkov	09/2014
	Václavice	09/2014
	Šeřeč	09/2014
Přepychy	Přepychy	04/2017
Přibyslav	Přibyslav	11/2013
Rohenice	Rohenice	03/2016
Sedloňov	Sedloňov	08/2017
	Polom	08/2017
	Ošerov	08/2017
Semechnice	Semechnice	12/2016
	Podchlumí	12/2016
Sendraž	Sendraž	10/2013
Slavětín nad Metují	Slavětín nad Metují	08/2014
Slavoňov	Slavoňov	03/2014
	Blažkov	03/2014
Sněžné	Sněžné	06/2015
Trnov	Trnov	11/2016
	Houdkovice	11/2016
	Malá Záhornice	11/2016
	Záhornice	11/2016
	Zádolí	11/2016
Val	Val	09/2015
	Provoz	09/2015
Vršovka	Vršovka	05/2014
Vysoký Újezd	Vysoký Újezd	06/2016

NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ
obec, která byla okresním městem

Nové Město nad Metují bylo okresním městem. V čísle 2/2015 tohoto provedení „Novoměstského kurýra“ jsem uveřejnil mapu okresu Nové Město nad Metují z roku 1938. Které obce novoměstský okres tehdy zahrnoval, vyplývá z této mapy.

Seznam, který je uveden v předchozí tabulce je aktuální seznam obcí dle výše uvedené mapy novoměstského okresu.

Přidružené obce k těm větším odpovídají současnému stavu (t.j. cca rok 2017).

Tabulka je průběžně upravována a doplňována.

V jednotlivých číslech měsíčníku „Novoměstský kurýr“ se budu věnovat obcím, které jsou v tabulce na straně 3.

V tabulce najdete, ve kterém čísle měsíčníku „Novoměstský kurýr“ se o příslušné obci píše.

V knize „Nové Město nad Metují a jeho kraj“ o sobě obce novoměstského okresu napsaly krátkou nebo i delší informaci.

Ovšem je třeba připomenout, že v roce 1939, kdy kniha vznikala, už existovaly Sudety, tj. území, které bylo od Československa v roce 1938 dohodou velmocí v Mnichově odříznuto. A tak některé původní obce novoměstského okresu do knihy „Nové Město nad Metují a jeho kraj“, která vyšla na začátku roku 1940, nemohly nic napsat. Samozřejmě tyto obce jsem podle výše zmíněné mapy do okresu Nové Město nad Metují zahrnul.

Obce budu volit namátkově dle mé nálady, kam se mi bude chtít právě jet. Pokračuji obcí DOMAŠÍN. A připojuji i DOLY.

Jindřich Buchal.

DOMAŠÍN
Co o sobě napsali v roce 1939 v knize „Nové Město nad Metují a jeho kraj“:

Obec Domašín patřila dříve k panství opočenskému. Nyní tvoří samostatnou politickou katastrální i školní obec. Na severu sousedí s Provozí a Bačetínem, na východě a jihovýchodě se Spáleništěm, na jihu s Podbřezím a na západě s Dobruškou. Obec je rozložena na jihozápadním svahu výšiny. Domy jsou postaveny podle okresní silnice, vedoucí z Dobrušky přes Domašín, Miškov, Spáleniště, Žákovec a Kamenici k Dobrému a dále do hor. Na straně severovýchodní obtéká obec potok Brtva, tekoucí hlubokým úvalem, „Doly“ zvaným.

Celková výměra obce Domašín činí 359,66 ha. Podle posledního sčítání má obec Domašín 432 obyvatele. Téměř všechno obyvatelstvo se zaměstnává polním hospodářstvím. Půda kolem obce není však dosti úrodná a proto se hospodáři dosti nalopotí, aby měli slušnou úrodu. Mimo polní hospodářství věnuje se dosti velká péče pěstování ovocného stromoví. Jiným zdrojem obživy je zdejší kruhovka na výrobu cihel p. stav. Jirsáka z Dobrušky, dodávající cihly do celého podhoří. Z řemesel je zde zastoupeno kovářství, truhlářství, tesařství, krejčovství atd.

Obec Domašín vlastní také vodovod, který byl značným nákladem postaven v r. 1930 - 31. Také elektrisace je v obci zcela zavedena. Pěkná a účelně zařízená škola byla postavena v r. 1926. Obcí probíhá okresní silnice, na níž je udržována autobusová doprava na trati Dobré-Dobruška-Nové Město nad Met.-Česká Skalice.

V obci je několik velmi starých rodů, z nichž nejstarší je selský rod Zimů, který hospodaří na svém gruntě od r. 1654, dále rod Rejzků od r. 1696, rod Petrů a několik jiných.

DOMAŠÍN Z INTERNETU

Z Wikipedie:

Domašín (německy Domaschin) je vesnice, část města Dobruška v okrese Rychnov nad Kněžnou. Nachází se asi 2,5 km na východ od Dobrušky. V roce 2009 zde bylo evidováno 96 adres. V roce 2001 zde trvale žilo 168 obyvatel.

Domašín leží v katastrálním území Domašín u Dobrušky o rozloze 3,72 km2.[3]

Název obce patrně pochází od jejího zakladatele nebo předáka kolonistů jménem Domacha. Ves patřila ve starších dobách k litickému panství, roku 1495 ji koupil Vilém z Pernštejna.

Zdroj: Wikipedie

Ze stránek města Dobrušky:

První písemná zmínka o Domašíně je až z roku 1544, ale je pravděpodobné, že obec existovala již před tímto datem. V urbáři je k roku 1598 zápis: „V též vsi jest krčma od starodávna výsadní, v kteréž pivo ze zámku opočenského berouce šenkují.“ Uvedená krčma bývala v čp. 26.

Domašín představoval vesnické sídlo návesního typu. Náves o půdorysu dlouhého obdélníku byla po obou stranách zastavěna chalupami a na horním konci ukončena rybníkem. Počet chalup pravděpodobně nepřevyšoval číslo 10. Náves v původní podobě zřejmě zmizela při intenzivní kolonizaci ve druhé polovině 16. století, kdy byla postupně zastavěna dalšími chalupami a její zbytky se později staly součástí zahrádek.

V 16. století patřily dvě třetiny obce k panství frimburskému a jedna třetina k opočenskému. Na konci 16. století se Domašín stal celý součástí stále se rozšiřujícího opočenského panství Trčků z Lípy.

O zajímavou rekonstrukci dávné podoby Domašína se pokusil ve své kronice Antonín Rejzek. „Od Dobrušky k Domašínu vede úzká prabídná cesta kolem zahrad. Přicházejíce do vsi spatříme širokou náves táhnoucí se proti vrchu. V řadách stojí statky či grunty dřevěné a kryté došky. Nad Kubínovými (nynější čp. 1 a 2) jsou již jen obecní lada, totiž společná občina, kde se pásl dobytek a ovce. V urbáři je k roku 1598 zaznamenáno již 17 polnostmi osedlých a dvě chalupy na obci.

Teprve po třicetileté válce nastává ponenáhlu stavební ruch příchodem nových osadníků a vrcholí počátkem 18. století. Válkami s Prusy byl vývoj obce zastaven. Až ve druhé polovině 18. století, staví se chalupy na odprodaných selských pozemcích a dochází již k dělení větších gruntů.

V 19. století pokračuje stavební vývoj tak, že horní část obce tvoří již samostatný celek. Na dolním konci obce byli vesměs sedláci, horní konec sestával z drobných chalupníků, ze kterých se rekrutovaly pracovní námezdní síly.

Po roce 1850 nastává zvýšený stavební ruch v selských usedlostech, protože staré budovy již nestačily intenzivnějšímu hospodaření. Není ani jediné selské budovy, která by nebyla ve druhé polovině 19. století přestavěna.“

Modernizace zemědělských hospodářství pokračovala až do počátku padesátých let století dvacátého. V roce 1950 bylo v Domašíně založeno Jednotné zemědělské družstvo. Tím zaniklo individuální hospodaření a byla přerušena staletá kontinuita pozvolného vývoje života vesnice. Počet obyvatel vesnice postupně klesá, protože mnoho jich dojíždí za prací do měst, zejména do Dobrušky, kam se následně i stěhuje.

V letech 1849 až 1980 byl Domašín samostatnou obcí, od 1. ledna 1981 je součástí města Dobrušky. Do roku 1835 muse-

ly domašínské děti docházet do školy do Dobrušky. Od tohoto roku měl Domašín samostatnou školu, která byla původně umístěna v obecní pastoušce v čp. 36, která stávala u horního rybníka. Po roce 1850 byla škola v nově postavené chalupě čp. 60 a v létech 1926 - 27 vyrostla nová školní budova, která je dnes součástí dobrušské Základní školy Františka Kupky.

Domašín je součástí dobrušské farnosti. V roce 1845 byla postavena kaple Panny Marie a na domašínském katastru leží kaple Panny Marie na Studánce. V domašínské kapli se konají pobožnosti jen příležitostně, například o posvícení.

V obci s bohatou kulturní tradicí (zejména ochotnického divadla) je aktivní zejména hasičský sbor, který se vedle svého hlavního poslání stará i o kulturní život. Je pořádána celá řada pravidelných akcí, z nichž nejznámější je dnes již tradiční výstava betlémů, doprovázená vánočním zpíváním a živým betlémem na návsi. Proslulé je i tradiční podzimní domašínské posvícení.

Do obce se tak vrací pozvolna kulturní a společenský život a zabydlují se zde i mladé rodiny, které dávají Domašínu nadějnou perspektivu do dalších období jeho existence.

DOLY Z INTERNETU

Ze stránek města Dobrušky:

Osada Doly je místní částí města Dobrušky. Poprvé ji uvádí „Seznam míst v Království českém“ z r. 1872 jako osadu města Dobrušky s 34 domy a 176 obyvateli, z čehož byli 83 muži a 93 ženy. Kdysi procházela zdejším údolíčkem podél Bačetínského potoka, který J. M. Roštlapil ještě před stanovením úředních názvů nazývá Zlatým potůčkem, jedna z odboček obchodní stezky Kladsko - polské. V místech dnešní silnice do Valů a dále do Ohnišova ještě žádné komunikace nebylo.

Pro výstrahu lupičům i jiným škůdcům lidské společnosti stávala při této obchodní stezce Valskými Doly nad bývalým kamenolomem nad dnešním čp. 64 na oválné kamenné podezdívce několikaramenná šibenice jako symbol dobrušského hrdelního práva. To bylo zrušeno až soudní reformou královny Marie Terezie roku 1766. Šibenice byla odstraněna císařským nařízením roku 1788. Kamenná podezdívka zde byla ještě v roce 1870.

Krásné a tiché romantické Valské údolí, k procházkám jako stvořené, kterým se dostaneme do Valu, Provoze, Bačetína či Ohnišova, katastrálně náleží obcím Valu a Dobrušce. Poetická krása tohoto místa učarovala i akademickému malíři Františku Kavánovi, který při svém dobrušském pobytu v lednu až srpnu 1896 zdejší motivy zachytil na svých obrazech.

Na Dolech stávalo také několik mlýnů. Potok Brtva poháněl Vejclův mlýn hned pod hřbitovem, jinak řečený „Pod kostelíčkem“, kde počátkem 20. století bývala po krátký čas i hospoda. Další, tzv. Špitálský mlýn, později brusírna skla, poháněla rovněž Brtva, posílená již Bačetínským potokem. Dále proti jeho proudu byl mlýn Vondřejcův a další stál poblíž dnešního přírodního divadla ve Valu. U všech těchto mlýnů byly menší rybníčky k zachycení vody.

V údolíčku se rovněž dochovaly dřevěné roubené stavby, zbytky původní lidové architektury.

NĚKOLIK MÝCH POSTŘEHŮ

Tak jsem absolvoval další dvě obce - Domašín a Doly. Jsou to obce přidružené k Dobrušce, přiznám se, ještě že existuje internet, tam jsem docela dobře zjistil, co všechno dnes k Dobrušce patří. Je to docela velké a členité území. Z tabulky na straně tři je docela dobře vidět, co mi ještě zbývá.

Ale vraťme se k Domašínu. Vede tamtudy výpadovka k Dobrému a dále do Orlických hor, i když na Doly a Bačetín je to do Deštného přímo.

Domašín, musím říci není tak malebná a „fotogenická“ obec jako některé jiné. Samozřejmě, byl jsem tam v lednu, za nepříznivého ročního období. Co musím pochválit, jsou nové silnice od Dobrušky k horám a to i na Doly. Je vidět, že rychnovský okres postupuje směrem ke kvalitě silnic tvrdě a systematicky. Kam se hrabe Náchod, například silnice ze Spů do Chlístova je dokonalý „tankodrom“. Zdá se, že „penězotok“ do Rychnova díky Kvasinám opravdu funguje.

V Domašíně mě zaujala kaple Panny Marie, která je v dobrém stavu a je i určitou dominantou obce. Je vidět i nová výstavba rodinných domků.

Pochválit můžu i hospodu, která vypadá, že poskytuje „domašiňákům“ dobré služby.

Náves se nachází podél silnice. Pozná se podle pomníku padlým a také boží muka s nápisem: „Tak Bůh miloval svět“.

Výstavná je místní škola, která byla postavena v roku 1926 a dodnes jako škola slouží. Je to pobočka dobrušské školy.

Z Domašína směrem na jiih odbočují dvě cesty. Jedna směrem k Cháborům kolem Studánky. Druhá k Miškovu a dále přes les ke Lhotě Netřeba, která je už součástí obce Podbřezí.

O Studánce jsem se zmínil už v souvislosti s popisem obce Podbřezí. Tam je totiž hranice mezi územím patřícím k Podbřezí a územím patřícím k Dobrušce. Kaple Panny Marie na Studánce už patří k Dobrušce.

Domašín jsem se snažil vyfotografovat z návrší nad Domašínem, kde je pěkná domašínská vodárna. Bohužel celkový pohled na Domašín se mi nepodařilo najít, obec je docela ukrytá, i když neleží přímo v nějakém údolí. Co se mi také líbilo, je pěkný pohled na Dobrušku od Domašína.

A nyní přejedem k Dolům u Dobrušky. Tam jsem byl docela překvapený, opět dokonalá nová silnice od Dobrušky přes Doly k Valu. Ale vždy jsem si myslel, že Doly je jenom několik domečků kolem silnice. Byl jsem ovšem překvapen, když jsem odbočil do údolí Brtevského potoka a zahnul do údolí Bačetínského potoka, který protéká Valskými doly.

Brtevský potok pramení na polích mezi Bačetínem a Sudínem nad Místem zvaným Brtva.

Viděl jsem tam řadu pěkných chalup, upravené zahrádky i regulaci potoka proti záplavám.

Žijí tam jistě docela vtipní recesisté, což jsem usoudil z několika nápisů i plastik - podívejte se na fotografie.

Také tam je někde místo, kde dříve bylo dobrušské popraviště, jak je zmíněno v předchozím textu. Ale našel jsem i cedulku na toto téma na jedné dokonalé chalupě.

V Dolech je zřejmě (alespoň doufám) v provozu i brusírna skla, což je jistě zajímavá informace pro zájemce o broušené sklo.

Překvapil mě pěkný pohled ze silnice vedoucí přes Doly k Valu u Dobrušky. Pohledu dominuje kostel Sv. Ducha, významná stavba v regionu. Samozřejmě jsem si to vyfotografoval.

Vše jsem se snažil zachytit na následujících fotkách.

Jindřich Buchal.

FOTOGRAFIE Z OBCE DOMAŠÍN

Pohled na Dobrušku od vjezdu do Domašína.

Vjezd do Domašína od Dobrušky.

Pohled na Domašín ze silnice ke Spáleništi.

Domašín od vodárny.

Domašín vodárna.

Vjezd do Domašína od Spáleniště..

Domašín horní konec.

Příjezd do Domašína od Spáleniště.

Horní Domašín níže.

Chalupa v Domašíně.

Výjezd z Domašína do polí.

Zajímavé obydlí v Domašíně.

V Domašíně za humny.

Střední Domašín, upravenost obce je zřejmá.

Bývalá prodejna, nyní zřejmě mimo provoz.

Domašín.

Obecní rybníček, možná i koupaliště.

Domašín.

Kravín nebo prasenčák? V provozu nebo už ne?.

Dobruška z cesty k Cháborům.

Samota na cestě k Cháborům.

Samota na cestě od Chábor.

Vjezd do Domašína od Chábor.

Nová a opravená zástavba na dolním konci Bohdašína.

Nová a opravená zástavba na dolním konci Bohdašína.

Domašínské středisko Zemědělského družstva „Zlatý potok“ se sídlem v Sudíně.

Kaple Panny Marie - pohled při příjezdu shora.

Hasičská zbrojnice v perfektním stavu.

Hospoda přímo naproti hasičské zbrojnici. Ideální kombinace.

Hospoda detail.

Domeček s kadeřnictvím.

Autobusová zastávka v Domašíně.

Pomník padlým hrdinům.

Boží muka na návsi.

Moderní obec, má venkovní sportoviště.

Domašín dolní konec.

Domašín.

Kaple Panny Marie - pohled shora.

Výstavná škola v Domašíně. Pobočka školy v Dobrušce.

Domašín - výjezd k Dobrušce.

Domašín - výjezd k Dobrušce.

Domašín - fotbalové hřiště.

FOTOGRAFIE Z OBCE DOLY

Vjezd do Dolů od Dobrušky.

Doly - vjezd od Valů.

Doly - Jeden z bývalých mlýnů.

Doly.

Doly.

Doly.

Doly.

Pěkná chata v Dolech.

Dům nad Doly a dům v Dolech.

Chalupa v Dolech.

Chalupa v Dolech.

Bydlení v Dolech.

Doly.

Vzorně vyregulovaný Bačetínský potok v Dolech.

Doly - příjezd k soutoku Bačetínského a Brtevského potoka.

Údolí Brtevského potoka a uzavřený vstup zve k prohlídce usedlosti, dříve zřejmě mlýna.

Exklusivní usedlost s perfektní úpravou - Doly.

Další modernizovaná chalupa - Doly.

Brusírna skla - Doly.

Firma a dům pana Matušky - Doly.

POHLEDY Z MĚSTA.

Podskaláci v Novém Městě nad Metují dokončili přípravu svého plesu v sokolovně.

OD KLADSKÉHO POMEZÍ

Články z doby mezi válkami.

Náboženské nepokoje na Opočensku roku 1732 a jejich potlačení.

I.

Species facti, čili běh toho, co se v příčině víry s poddanými na panství opočenském stalo, od 13. do 16, sep- tembris 1732, od soboty až do úterka inclusive, Léta Páně 1732 dne 13, septembrí dostala se na opočenskou úřední kancelář bezpečná zpráva, že ve vsi Slavětíně, jež třem hrabatům Colloredovi, Leslie a Bubnovi po částech přináleží, pokoutné a podezřelé schůzky noční se dějí, při nichžto lidé v hojném počtu z rozličných knih zpívají a se modlívají.

Na toto udání ihned druhého dne, 14. septembri, dva hospodářští úředníci se dvěma robotními mušketýry, s jedním rychtářem a konšelem do Slavětína vysláni byli, by to náležitě vyšetřili. Schůze sice nezastihli, nalezli však za to rozličné knihy lutriánisiké, jež vzavše, ihned tamního rychtáře se třemi tam osedlými osobami co podezřelé na Opočen jsou přivedli.

A když rovnou cestou skrze Rohenice a Meziříčí, dvěma to vesnicemi k zdejšímu (opočenskému) panství přináležejícími, šli, tu uslyšel jeden z těch mušketýrů po cestě, že v Meziříčí v jednom příbytku takové schůzky se konávají a skutečně v něm dosti značný počet opočenských poddaných při zpěvu a modlení dopadl, kteří mušketýra oslovivše, žádali, aby tuto knihu, jemu doručenou a »Nová Harfa« nazvanou, kteráž 16.6.1732 v Hemnetsdorfu od Jana Liberdy vydána a v Loulbně téhož roku vytisknuta byla, vrchnosti odevzdají a spolu vyřídil, že mají úmysl žádost svou v nejbližších dnech sami jí podati.

Jakmile ti Slavětínští na opočenskou kancelář dovedeni jsou, byli ihned dne 15, t. m, každý zvláště od dvou úředníků se vší mírností a vlídností vyslechnutá, ze kteréhož výslechu veškerá podstata věci se uvádí, totiž:

»Již před mnoha léty z panství opočenského do Lutriánstva se vystěhovali poddaná, zejména Lukáš Piksa ze vsi Rychnovka a Jiří Tomek ze vsi Meziříčí, přišli jsou do Slavětína, přinesše s sebou naduvedené knihy ve mnohých výtiscích, kteréž lidem po 15 i 18 x prodávali, zároveň jich poučujíce. by od katolické víry docela odpadli a v tak zvané bratrské evangelické víře setrvali, živi byli a umírali, nižádnou mírou od ní na potom neustupujíce.

A poněvadž tito inkvisití examilnati — témuž mušketýrovi zároveň se svěřili, že ve vsi Meziříčí u Václava Klance a v Rohenicích u Matěje Touce, kterýž před tím v Meziříčí po šestnácte roků — jako kantor dítky vyučoval, napotom pak co z kacířství podezřelý z povinnosti učitelské svržen byl — takové schůzky nejčastěji se konávají, byl ihned jeden mušketýr pro oba ty hospodáře poslán, aby sem přivedeni byli.

Přišli oba ihned na kancelář, ale zároveň s nimi celý zástup, totiž 35 osob ze vsi Meziříčí se dostavil, kteří všichni jednosvolně a jednohlasně se vyjadřovali, že proti své dědičné vrchnosti a hospodářským úředníkům ničehož nemají, nač by si směli stěžovati, že chtějí všecky své císařské daně a vrchnostenské povinnosti každého času volně a ochotně vybývati, dávati a plniti, i věrnými poddanými zůstati a nijakž z panství se uchylovati neb vystěhovati a protož k nohám své vrchnosti padajíce, prosí, by jim ona k té jediné, čisté, bratrské evangelické víře, ku kteréž je opět a opět Duch Svatý vede a vzbuzuje, nápomocná býti ráčila — doznávajíce zároveň, že až potud jako pokrytci v bludu katolické víry zůstávali, děkujíce Bohu, že je jednou Duch Svatý osvítí, by za své hříchy pokání činili a na cestě spasení pevně setrvali.

Jedním slovem, že chtějí toliko při psaném Zákonu zůstati a nižádné Tradice uznávati, tím méně přijímati, s tím doložemím: že nejsou sami, ale že jest jich velké množství, a to nejen na panství opočenském, ale i na sousedních panstvích, ba i docela v celém českém království, mezi nimiž se zajisté vyšší hlavy nežli jsou oni nalézají, kteréž tentýž úmysl a přesvědčení prý mají a chovají.

(Před tím však a mezi vyslýcháním, těch čtyř naduvedených ze Slavětína, byla bez odkladu podrobná a náležitá zpráva o tom ku krajskému úřadu ve Velkém Barchově podána a co v té příčině díti se má, potřebné ponaučení vyžadováno.)

Toto všecko bylo právě zde meškající milostivé vrchnosti, hraběti Rudolfovi (Colloredo), obšírně sděleno a předneseno.

Načež milostivá vrchnost v ten smysl se vyjádřila, že se jím po laskavém a otcovském napomenutí skrze hospodářského regenta (Clannera) u přítomnosti jiných úředníků dává na vědomí, by od svých bludných myšlení a žádostí odstoupili a raději svou učiněnou chybu poznavše, dobře a zrale uvažovali, že tímto způsobem nejen proti Bohu a své katolické víře se prohřešují, nýbrž i také proti svému nejmilostivějšímu zeměpánu i proti své dědičné vrchnosti velmi těžce by se provinili, neboť, jakož jejich dědičná vrchnost jim každého času všeliký dobrý úspěch a zdar v těch časných věcech přála a až doposud přeje a žádá, tím více a nejhlavněji o spasení duší jejich péči má, s tím ubezpečením, že cestu k spasení nelze jinak nalézti, leč toliko v samospasitelné víře katolické a tudíž z té příčiny ona nemůže jejich žádosti nijak vyhověti a bytby i chtěla, nestojí to v její moci, aby k tomu svolila.

Ti však se vyjádřili, že svou žádost punktovně a to písemně podají a od svého předsevzetí že nikdy neustoupějí.

Ti lidé se mohli snadno do vězení dáti, kdyby se neobávalo velikého hluku, výtržnosti, houfky i vzbouření, zvláště pak z vesnice Meziříčí, v níž 200 obyvatel se nalézá.

Nebo když těch 35 osob do Opočna táhlo, nařídili těm, kteří doma pozůstali, aby v té případnosti, když by na Opočně vězněni byli, ihned se ženami a dítkami domov opustili a jim na pomoc přišli, při čemž by i jiné vesnice, zejména Rohenice, Slavětín, Jílovice, Skršice a Jeníkovice, kteréž dle podaných zpráv taktéž prý nakaženy jsou, zajisité doma nezůstaly.

Jakmile tito lidé s dobrou manýrou z kanceláře vyšli, psala opět a ihned právě žide meškající milostivá vrchnost o tomto hrozivém a nebezpečném případu do královského krajského úřadu, aby od veleslavného královského zemského gubernia náležité prostředky ihned se dožádaly.

Nato ihned druhého dne přišli z částky venkovští sedláci mimo dva meziříčské a bývalý kantor Touc z Rohenic na kancelář a rovněž jako Meziříčtí ku bratrské evangelické víře se přihlašovali s tím doložením, kterak dobře vědí, že své dědičné milostivé vrchnosti pravé nevolnictví, poddanství a věrnou poslušnost přisahali, musejí však doznati, že podle toho živi nebyli, roboty že nedobře vykonávali, milostivou vrchnost okrádali a šidili a protož, aby své spasení neztratili, chtějí pokání činiti a Boha za odpuštění prositi.

A k tomu konci by v neděli a o svátcích namísto her a chlastu své modlitby a zpěvy vykonávati mohli, prosili jsou třebechovického faráře (Jiřího Martina Potůčka), by jim o těch odpoledních chrám Páně v Jenkovicích otvírán byl, kteroužto však žádost jim zhola odepřel.

A poněvadž tudíž poznávají, že na bludné cestě jsou, chtějí všecky své námitky a pochybnosti kus od kusu své milostivé vrchnosti podati a když se jim všecky od jistého, k tomu ustanoveného, dostatečně a jasně tak vyvrátí, že sami to poznají, kterak na pravdě jsou založeny, pak že se ihned rozkazu milostivé vrchnosti podrobějí — jinak ale že při bratrské evangelické víře pevně zůstanou, majíce to za pravdu, že svatí v nebi o nich ničehož nevědí, tím méně, že jim mohou pomoci nebo u Boha cos vyprosit!

A jako ti meziříčtí oným způsobem a stejnou manýrou byli i ti venkovští sedláci na kanceláři v pokoji napomínáni a spolu jim připomenuto, mají cos slušného své milostivé vrchnosti předložití, nechať to učiní, ale ne tak, aby celá obec přicházela, ale též skrz jednoho neb dva poslance svou žádost písemně podávali.

A s takovou z kanceláře odešli.

O tom dp. farář Václav Klugar píše:

Dne 16. septemb. 1732 do zámku opočenského přišlo od svých spolubratrů sedm, jeichžto řečník byl Hovorka, žádajíce k svému novému náboženství bludnému k svobodnému provozování kostel

na Újezdě (Vysokém) u sv. Jakuba v kolatůře třebechovické. — Přísedící pp. oficírové (vrchnostenští úředníci!) p. Antonín Mrázek, důchodní p. Filipi, p. Stockersheim a j. s odpovědí jim sloužili, aby, co Bohu a církvi svaté samospasitelné, katolické, římské, při křtu svatém připověděli, drželi, duše své a dítek svých nezaváděli, domů v pokoji se navrátili, že by jim milostivá vrchnost, jakožto věrným Bohu a své vrchnosti, na všechen způsob v potřebných případech přispěti chtěla. Nové pak náboženství, cílící proti Bohu a spasení duší, dovolí ti, že by v moci vrchnostenské nebylo.

Kteroužto otcovskou odpověď, když jejich žádost opakována byla, osobně Jeho Excellence p. hrabě jim také dal a k pokoji, u víře samospasitelné, římsko-katolické setrvati napomínal, ujišťuje je svou vrchnostenskou milostí zastávatí.

Když pak Touc, vůdce slepoty, kantor, povolaný byl, osobně sám k vyzkoumání počátku s 35 osobami přišel, maje na prsou za kabátem zastrčený, svou rukou (jak se praví) psaný a od Urbana Žďáreckého, apostaty, diktýrovaný spis a nového náboženstvi puncta vysvětlující, podati v úmyslu byli. (Jeho osv. hrab. Exellenci totiž.)

Že pak v tvrdošíjnosti jeden za všechny a všichni za jednoho se vyznávali a ukrocení k další resoluci domů se navrátili.

Mezitím žádost a zpráva pp. krajským kraje královéhradeckého hejtmanům dána byla, jejichžto opatrnost a prozřetelnost vojsko Königrecké a i jinší císařské v zemi ležící z Hradce ráno vyslala na panství opočenské, kteréž 32 z vůdců a 98 spolubratrů polapalo, svázalo a 27. septembri 1732 sem tam po městech do žalářů rozvezeno bylo, 98 po vyšetření přišlo k prooušťění, 32 zatvrzelých zůstalo v žaláři, po obrácení a vystálém trestu a práci — k Matce své, samospasitelné víře římsko-katolické se navrátilo, a Bohu se zejskali; tím oheň vzešlý udušen a koukol s trním kacířského nakažení s kořenem k vyvrácení na ten čas přišel. A tak se stalo utišení v církvi.

(Až potud podáno doslovně, následující zkráceně, stručně, pokud lze.)

Jílovický rychtář zpravil dne 17. září (1732) vrchnost, že všichni sousedé z obce, rychtáře a tři jiné sousedy vyjímaje, odpírají konati poddanské povinnosti, říkajíce, že ode vší roboty a dani osvobozeni jsou, že svého kazatele u svatého Jakuba v kostele na Újezdě míti budou, který na sv. Michala archanděla, příští neděli, první kázání míti bude.

Král pruský, že jim svou pomocí přispěje. Těm, kteří by proti nim jednali, hrozili, že je dobře vyplatí!

A nepodlaří-li se jim to všecko, že všecky své věci vyprodají a k Brandeburku pryč odtáhnou. Jílovický rychtář bál se navrátiti domů ze strachu, aby jimi nebyl napaden.

Pak došla zpráva, že ti svedení lidé na cestě k Opočnu zastavili ve Městci, chtíce tamní sousedy dostati na svou stranu, což se jim však nepovedlo. Také šestovický rychtář poslal písemnou zprávu, jak sám na vlastní oči viděl, že Roheničtí dne 16. septembri jednoho žitavského svůdce ze vsi k lesu provázeli, jehož ze strachu velikého vzbouření zatknouti si netroufal.

S přípisem ddto.

Opočno 17. septemibri 1732 vypraven byl jeden (vrchnostenský) úředník ku krajskému úřadu do Hradce, kdež nařízeno, aby 7 setnin pěšího Königreckého pluku a jedna setnina kavalerie z chrudimského kraje ve vší tichosti na Opočensko, hlavně do těch nadchlých a nakažených vesnic, na pochod se daly.

Tudíž dne 18. a ve čtvrtek tři setniny pěšího vojska do Opočna, Meziříčí a Rohenic do příbytků vloženy byly.

Panští úředníci byli rozesláni do podezřelých obcí, aby je obcházeli a dohlíželi, neděje-li se nějaké tajné hnutí.

Aby hned komandujícím ofícírům rychlé zprávy podali, aby srocující se bandv byly rozehnány a vůdcové schytáni.

Mezitím přišli dobrovolně dva sedláci ze Slavětína a tři sedláci z Meziříčí, by těm čtyřem slavětínským sedlákům a edné ženě, co na Opočně seděli, z vězení pomohli, kteří ihned, jako spoluoudové té bratrské evangelické víry zatknuti a zároveň s venkovickým myslivcem, co spoluoučastníkem do vězení vsazeni byli.

Na Opočen přišel krajský hejtman, baron Voračický, aby další potřebná opatření učinil.

Rozložené na panství vojsko poslalo z těch vsí na Opočen nějaký počet vězňů, mezi nimi i dvě ženy.

Při prohlídkách domovních sebráno bylo mnoho kacířských kněh, z nichž hlupáci sedláci své nedůvodné učení vážili.

Arestantů bylo 60, kteří zatvrzelí a urputní zůstávali při svých bludech.

Dne 20. a 21. září bylo přivedeno a uvězněno opět 38 osob, z nichž někteří za náčelníky považováni. Vězňové se den co den množili, až jich bylo 106, pro něž vězení na Opočně už nestačila a proto nařídil krajský hejtman, aby 36 sedláků bylo odvezeno do Králové Hradce a tam uvězněno. Ježto se bouře poněkud zmírnila, odtáhly z těch 7 setnin 3 na sousední panství.

Pak přišli dva appelační radové, Audrcký a Řehák, od královského místodržitelství, co vyšetřující komisaři a dne 22. září počaly výslechy uvězněných.

Výslechy pokračovaly denně a dne 1. října mnoho uvězněných, pro svou sprostnost a zpozdilost svedených sedláků, domů propuštěno.

Z těch v Králové Hradci uvězněných, na Opočen k výslechu přivedených, mnoho jakožto svedených dne 8. října domů propuíšitěno bylo.

Dne 11. října odebrali se appelační radové po skončených na Opočně výsleších do sousedního, hr. Leslieovi patřícího Nového Města nad Metují, kde vvšetřováno, pak ve Smiřicích, patřících hraběti Paarovi, pokračováno, načež se appelační radové vrátili do Prahy.

Dne 15. října propuštěni všichni ostatní zajatci mimo 32 náčelníků, kteří dne 22. října porůznu dáni byli do vězení do okolních měst.

Z dopisu nalezeného u slavětínského mlynáře pod spodním šatem vyšlo najevo, že lid byl v klamné naději, že sousední mocnost (asi Prusko) mu k svobodě dopomůže, čímž lidé namnoze svedeni byli.

Oněch 32 vůdců bylo pak odvedeno do Prahy a na práce šancovní odevzdáno, odkudž pak hned jeden, pak druhý dříve nebo později po vykonané ustanovené za trest práci, konečně pak všichni ostatní, na panství opočenské k obstarávání svých (jakož asi zejména hlavlně vrchnostenských) prací odesláni jsou.

Dne 6. listopadu 1732 pozůstalé setniny vojska jak z Opočna, tak z těch vesnic odtáhly a tím, dík a chvála Bohu, všecko do předešlého pokojného stavu se navrátilo.

Toto všecko, jak zde napsáno, v Bohu milé pravdě na Opočně až do 9. listopadu 1732 se přihodilo.

Svědkové toho na živu jsoucí:

Framitišek Josef Wallprecht, hejtmam, Heinrich Theobald Filipi, Leitungs- Revident, Anton Mraček, Bechiner Hauptman.

Účastníkům pozdvižení uloženy byly peněžité pokuty v částkách 5, 10, 15, 20, 30, 50 zlatých.

Jen Jan Volný, šafář v ovčíně v Zárybníce, musel zaplatiti 100 zl.

Mikuláš Pancíř, myslivec z Jeníkovic, zaplatil 50 zl., že dovolil schůzky v lesích. Rovněž tamní šenkýř Josef Barvíř, že byla u něho první schůze a že má privilej na luteránského kazatele, zaplatil rovněž 50 zl, bratři Javůrkové ze Šestovic zaplatili 50 zl. proto, že 1000 lidí srotili.

Hlavní vůdce a principál Matěj Touc, bývalý kantor v Meziříčí, kazatel a zpěvák, který podal onen spis, zaplatil taktéž 50 zl. a tolikéž zaplatil i subkantor Mikoláš Šafář z Rohenic, jakož i řada jiných.

Dohromady činily uložené pokuty sumu 1848 zl.

Adolf Popelka.

Paběrky o vepřových hodech v Orlických horách

Život na vesnici, obzvláště na vesnici zapadlé pod horami, plyne velmi jednotvárně a přináší málo změn. Jako děti těšívali jsme se hlavně na jisté události v roce, které přinášely nejen změnu jednotvárného života, ale i změnu jídelního lístku, jinými slovy, že bývalo něco lepšího na zub.

Takovou událostí je posvícení a domácí vepřové hody. Posvícení bývá jednou v roce, zabijačky by mohly býti i dvakráte.

Bývala sice v roce celá období, kdy mimo obligátní kyselo, jahelník, hrách, čočku a kroupy a podobná jídla se jídelní lístek poněkud zpestřil. To bylo v době třešní, švestek, okurek, hrušek a jablek, vánoc, zabijaček husí, ostatků, poutí a j.

Ale všecky tyto případy byly významu mnohem podřízenějšího než posvícení a vepřové hody.

O posvícení byly koláče celý týden, od soboty, kdy se pekly, až do příští neděle, kdy se slavívalo mladé posvícení. K mladému neb malému posvícení někde pekli koláče opětně alespoň jednu pec.

Když byla zabijačka, tu se zase celý týden jedly jaternice, jelita, kroupy s krví a se škvarky pečené na pekáči, drobová polévka, maso vařené i pečené, tlačenka atd. Proto ten vynikající význam domácích zabijaček.

Zabijačky samé se děti bávaly a utíkaly, aby neslyšely žalostného nářku vepře zapíchnutého a sekerou ubíjeného. Teprv po delší době si troufaly vyjíti ven na zásep, kde vepř, který ještě včera s chutí chroupal donesené pecky, ležel mrtvý v horké vodě v neckách, a řezník právě škrabákem oškrabával se hřbetu štětiny. Prvním krokem k zabijačce bývalo, že dán do panského mlýna pod Frymburkem, kde měli holendr, vĕrtel ječmene na kroupy. Vybráno pecové poleno bez suků a naděláno špejlí. Pak opatřeny housky nebo upečeny buchty, koupeno potřebného koření a opatřen někde od řezníka v městě drob, případně i ještě mimo to střeva z vepře nebo telete, aby se mohlo nadělati hodně jitrnic a jelit.

Dnem zabijačky bývala obyčejně sobota. Zjednán řezník. Dokud poněkud mohl, býval to řezník Matěj, už hodně starý. Den před zabijačkou vařeny kroupy a chystáno, tlučeno a umleto koření. Vepř důkladně umyt a vydrhnut, aby byl čistý, do chlévka nastláno hodně slámy, aby se neumazal a, aby mu nebylo po koupeli zima.

Ráno se vstávalo hodně časně, v kamnovcích a několika železných hrncích se ohřívala voda na paření vepře.

Necky nebo veliká vana stály už připraveny na záspi, na trámu na silném železném hřebu zadrhnut provaz a zavěšeno umyté ohnuté brdíčko od háku, kterého používáno namístě řeznického krumpolce.

Starý řezník Matěj přišel ještě za tmy. Vysvlékl se z širokánského a dlouhého kožichu, podšitého bílými beraními chundelatými kožišinami, zrovna takového, jaké kreslil Mikuláš Aleš, sundal s hlavy beranici, kterou měl staženou přes uši a odmotal s krku dlouhatánský šál. Na nohou měl vysoké hovězí boty a do nich vstrčené žluté umaštěné kozlovice s brankou a po straně jako voják měl viseti na řemeni ocílku, na níž brousil nože. Vestu měl načervenalou, až ke krku zapnutou, se dvěma řadami lesknavých kovových knoflíků. Když se vysvlékl, vyhrnul rukávy bílé košile, z kapsy kožichu vyndal stočenou bílou zástěru, již si ovázal okolo pasu. Z jiného balíčku, ovinutého červeně a modře kostkovaným šátkem, vybalil své nástroje.

Byly to tři nože, obroušené skoro po samý hřbet. (Jak by ne, už jich používal skoro šedesát let!), dva sekáčky a dva z volských rohů vysoustruhované trychtýřky, sloužící k nabíjení jelit a jitrnic.

Posnídal a po snídani přikročil hned k popravě. Když byl vepř zabit, vypařen, pověšen na trám, vnitřnosti vybrány a vyčištěny venku ve vodě a ve sněhu, konal Matěj další práce ve světnici a tu vždycky něco vyprávěl, Byl živou kronikou, dobrý vypravěč a čtverák. Dělával po celý život o svatbách v celém okolí družbu či tlampače. Nejedno z jeho vyprávění utkvělo mi v mysli.

Tak na př. rád vyprávěl o kterémsi lakomém faráři, v Dobrém tuším, nebo tam někde v tu stranu. Ten také jednou dával porážet vepře. Řezník právě míchal ve škopku kroupy s krví. Farář mu nabízel šňupec věda, že řezník, s okrvavěnýma rukama, nesáhne do tabatěrky. Při tom šlápl farář okolo očumajícímu Voříškovi na ocásek, pejsek zakňučel a farář kobrtna, vysypal celý obsah tabatěrky do krup, které řezník právě promíchával. Byly tedy kroupy okořeněny také mimo jiné koření »tyrolským míchaným s rapé«.

To prý se lidé podivovali, když farář, který jaktěživ nikomu neposlal žádné výslužky, ani špejl olíznouti nedal, po celé vsi rozeslal po párku jelítek, nějak prapodivně kořeněných. Lidé prý po těch jelítkách museli kýchat. Drob do jitrnic sekal řezník Matěj dvěma sekáčky, napodobuje při tom mlácení dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, šesti až dvanácti. Sekáčky se jen míhaly a děti nemohly pochopit, jak může takový starý děda tak rychle rukama pohybovali. Smál se a řekl, že to nic není. Jen jděte jednou do stráně k Dupačce nebo nad panským mlýnem poslouchati datlíka, klubajícího díry do starých jedlí a smrků, aby se proklubal k červům ve dřevě sídlícím, kteří jsou jeho pochoutkou. Ten klove rychleji zobákem do dřeva, než jak klape mlýnek na plašení špačků na třešni za silného větru.

Z vyrobených jitrnic, jelit, obarvených krup a jitrnicové polévky se rozposílala dobrá polovička sousedům a přátelům, jak na vesnicích odjakživa zvykem.

Toto posílání spočívalo na vzájemnosti. Když zase zabíjeli ti podarovaní, posílali výslužky zase oni.

Nikdy se nedostavovalo tolik návštěv do vsí z okolí, jako když bylo někde po vepřových hodech.

To dojista i ti nejvzdálenější příbuzní a známí, kteří se jinak nikdy nedali viděli, zrovna jakoby měli vidění ve snách, nebo jakoby jim byl někdo telegrafoval, našli si nějakou záminku a nedlouho po zabíjačce se dostavili. Kterás kmotra v Ohnišově na př. měla nějaký sen a přišla se zeptat, kdy se narodila nebožka babička a kdy se vdávala, že si vsadí terno. Jiná, někde z Nedvězí, si chtěla vypůjčit kroniku o Genovefě, třetí odněkud z Dlouhého si přišla pro trochu ajbiše, že prý má »pškaní«.

Kterýs »titulární kmotr« z Borové se přišel schválně zeptat, nezapomněl-li u hospodáře předloni o porcinkuli paraple. Samozřejmě přicházeli všichni náhodou zrovna k obědu a s velikými omluvami, že kdyby byli tušili, že tu byla zabijačka, že by byli jaktěživi nepřišli, že to vypadá jako omrzování. Ovšem nepobídnouti někoho k jídlu, zvykem nebývalo.

O zabijačkách se stávaly i žertovné příhody. Hospodář Matouš ve statku na kopci nedlouho potom, když se přiženil k starší vdově, si to při zabijačce pořádně okoukl a napřesrok podnikl porážku vlastnoručně. Snad krm- níka málo omráčil nebo píchl vedle a krmník s dlouhým zapíchnutým nožem vyskočil z necek a utíkal, jakoby mu vyprášil. Hnal se kol humen ku kříži za vesnici, kropě cestu a bělounký čerstvě napadalý sníh svou rudou krví. Chlapci, jdoucí právě do školy, se ho nemálo poděsili, když se za nimi přihnal. Za ním skorém v patách se hnal hospodář Matouš v bílé zástěře. U kříže se mu podařilo vepře obrátiti a hnáti druhou cestou mezi kamennými ploty zpět ke vsi a do dvora. Krve asi mnoho na obarvení krup a do tlačenky nezbylo.

Větší část masa ze zabitého vepře se rozkrájela na tak zvané »šrůty«, nasolila, naložila a pak v komíně udila.

Před zavěšením masa do komína bylo nutno komín vymést. Nepřišel-li zrovna kominík, pomohli si hospodáři sami. Uřízli v lese smrček asi metr vysoký s hodně hustými větvičkami, uvázali na něj dlouhý provaz, vylezli na střechu, vhodili provaz do komína a protáhli smrček komínem a tak komín vymetli.

Dle potřeby protáhli komín i dvakráte nebo vícekráte. Udění v komíně mělo tu nevýhodu, že bylo možno uzené vytáhnouti i nahoru.

A tu se stávalo, že část masa, někdy dokonce všecko, z komína horním otvorem zmizelo.

Stalo se prý tak i faráři Hanušovi v Bystrém.

Adolf Popelka.

INSPIROMAT

III. Mládí je božská nemoc, z níž se každý den trochu uzdravujeme

Nedůvěřuji dětem, když se smějí mým vtipům.
STEINBECK.

Až zdá se nám, že oni jsou dospěli a my dětmi.
RITSOS.

Táta — to je velké dítě, které jsem měl, když jsem byl malé dítě.
DUMAS ml.

Stařec je, kdo má o deset let víc než ty.
O. HENRY.

Dříve jsem míval málo úcty k dospělým. Byl to omyl, člověk nikdy nestárne.
SAINT – EXUPÉRY.

Stará bába de k muzice nemá leouska zubů vona by se ráda smála musí držet hubu
Česká národní píseň.

Uhlí se vysmívá popeli.
AFRICKÉ PŘÍSLOVÍ.

Starý lidi kolikrát radši umřou, poněvadž na ně nikdo nepromluví kloudný slovo.
ALBEE.

Ta stařenka, která táhne na provaze kozu je potřebnější a cennější než sedmero divů světa kdo myslí a cítí že ona je k nepotřebě ten je vrah.
RÓŽEWICZ.

Nikdo nemiluje život tak jako starý člověk.
SOFOKLES.

Každý si přeje dlouho žit, ale nikdo nechce být starý.
SWIFT.

Škoda: být starý je jediný způsob, jak žít dlouho.
LESSEPS

Stáří je smutné, ne proto, že přestávají všechny radosti, ale proto, že přestává naděje.
JEAN PAUL.

Nadějí dítěte je jinoch, nadějí jinocha muž.
GOETHE.

Bohužel, budoucnost není již tím, čím bývala.
VALÉRY.

Starý dům má temná okna.
DÁNSKÉ PŘÍSLOVÍ.

Mládí žije z nadějí, stáří ze vzpomínek.
FRANCOUZSKÉ PŘÍSLOVÍ.

Stáří nepřichází samo.
ŠVÝCARSKÉ PŘÍSLOVÍ.

Můj organismus je občas něco mně zatrápeně cizího.
JOSEF ČAPEK.

Lékařský výzkum udělal takové pokroky, že koneckonců už na světě není zdravého člověka.
ALDOUS HUXLEY.

Člověk je zdravý, když ho bolí pokaždé někde jinde.
N.N.

Kde sa mnoho pije, žere, tam otvára nemoc dvere.
SLOVENSKÉ PŘÍSLOVÍ.

Tlustí lidé žijí kratší dobu, ale jedí déle.
LEC.

Tragédie pokročilých let nespočívá v tom, že stárneme, ale v tom, že zůstáváme mladí.
WILDE.

I stará kočka má chuť na mléko.
ŠVÉDSKÉ PŘÍSLOVÍ.

Skutečného mládí dosahujeme ve zralých letech.
COCTEAU.

Jaro nepřináší podzimní ovoce a nehřeje jako srpnové slunce.
ARAGON.

Muž, který nemá přes čtyřicet, není k ničemu.
SHAW.

Ničím nejsme před třicátým pátým rokem života, před čtyřicátým pátým, před padesátým pátým... pořád musíme přesouvat hranici.
JULES RENARD.

Když už nemůžeme svůj věk skrývat, musíme s ním koketovat.
BLUMENTHAL.

To není žádné umění být mladý, když nám je dvacet čtyři let.
CHAPLIN.

Mladý může být každý; dlouho ale trvá, než se do toho vpravíme.
CHURCHILL.

Domům se počítají léta a moudrý člověk vždy jest mlád.
BULHARSKÉ PŘÍSLOVÍ.

Mládí není období života, ale duševní stav.
GOETHE.

Zdroj: Inspiromat 1964.

ŽERTOVNÉ OBRÁZKY

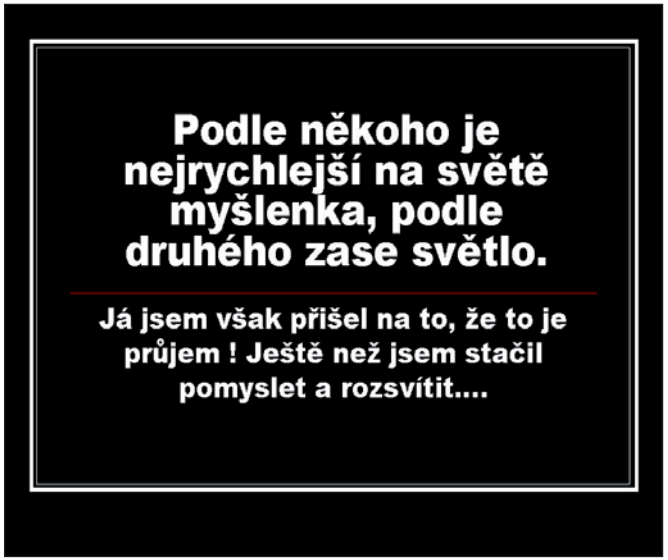

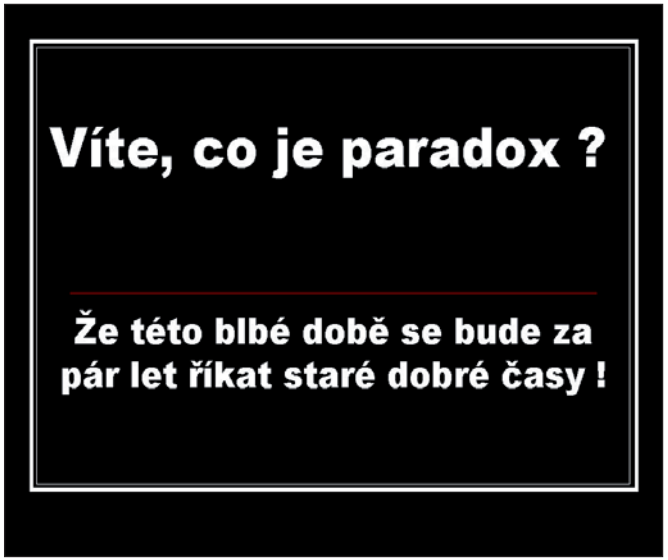

Zpracoval: ing. Jindřich Buchal, ČSA 821, Nové Město nad Metují, 54901.
www.novomestskykuryr.info.
Zveřejněno v „Novoměstském kurýru“ vždy poslední den v příslušném měsíci.
Není určeno pro tisk. © Jindřich Buchal.

Domašín - kaple Panny Marie. Foto J.B.

Pohled na kostel Sv. Ducha přes Doly u Dobrušky. Foto J.B.